

Postmoderní umění

Mgr. Pavla Hrdinová

Tišnov 2017

Umění krásné, moderní a postmoderní

- **Krásné umění** = snaha o zachycení reality, důraz na malířskou a sochařskou virtuozitu, respekt k dobovému kánonu, ale nejnadanější umělci přinášejí vždy něco originálního
- Krásné umění = novost + schopnost!
- **Moderní umění** = originalita, změna, snaha zaujmout, šokovat, vymyslet něco nového (novost **převažuje** nad schopností)
- **Moderní umění směřuje do budoucnosti**, minulost chce překonat v zájmu pokroku, vznešené ideály (Pravda, Svoboda, Řád)

- **Postmoderní umění = zajímá se o přítomnost**, nikoli o budoucnost (NO FUTURE), minulost chápe jako „jinou přítomnost“, snaží se ji „zpřítomňovat“
- Obyčejnou **realitu staví nad vznešené ideály**, které často ironizuje
- **Nerozlišuje vysoké a nízké umění**, konvenční a nekonvenční, míchá žánry a styly, důležitá je **svoboda tvorby**
- Postmoderna čerpá z dávné i nedávné minulosti a spojuje ji s přítomností, časté **odkazy** na dřívější umělce

- Postmoderní umění se snaží nabídnout alternativu k moderně a tvořit taková díla, která nejsou zaměřena výhradně na tzv. kulturní elitu. To ještě neznamená, že jejich díla jsou srozumitelná většinovému divákovi, ač se o to umělci snaží.
- Základním prvkem postmoderny je pluralita názorů a jejich zrovnoprávnění.

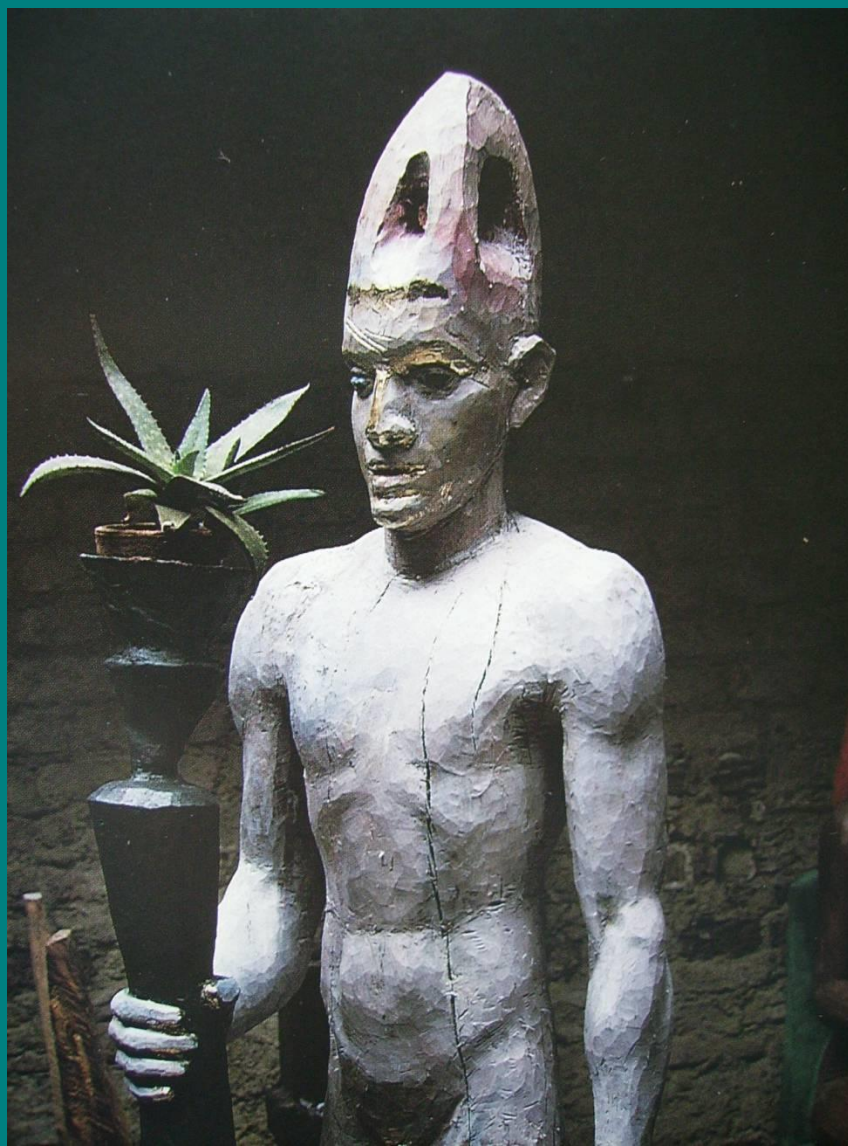
- Pro postmodernu je také charakteristický eklekticismus, tj. způsob tvorby a práce, který čerpá z cizích vzorů nebo z děl starších období a mísí je dohromady
- Důvodem může být nedostatek vlastní invence, ale také snaha překlenout rozpory mezi různými směry

- K postmodernímu umění u nás řadíme např. tvorbu autorů, sdružených ve skupině Tvrdohlaví (např. Čestmír Suška, Petr Nikl, Michal Gabriel...), která na konci osmdesátých let uspořádala tři velké výstavy
- Keith Haring – záměrně jednoduchý, naivní či primitivní styl, bez sentimentu, plný ironie a nadhledu
- Inspiruje se obrázky v metru, graffiti, reklamními plakáty, sám také kreslil po zdech

Michal Gabriel

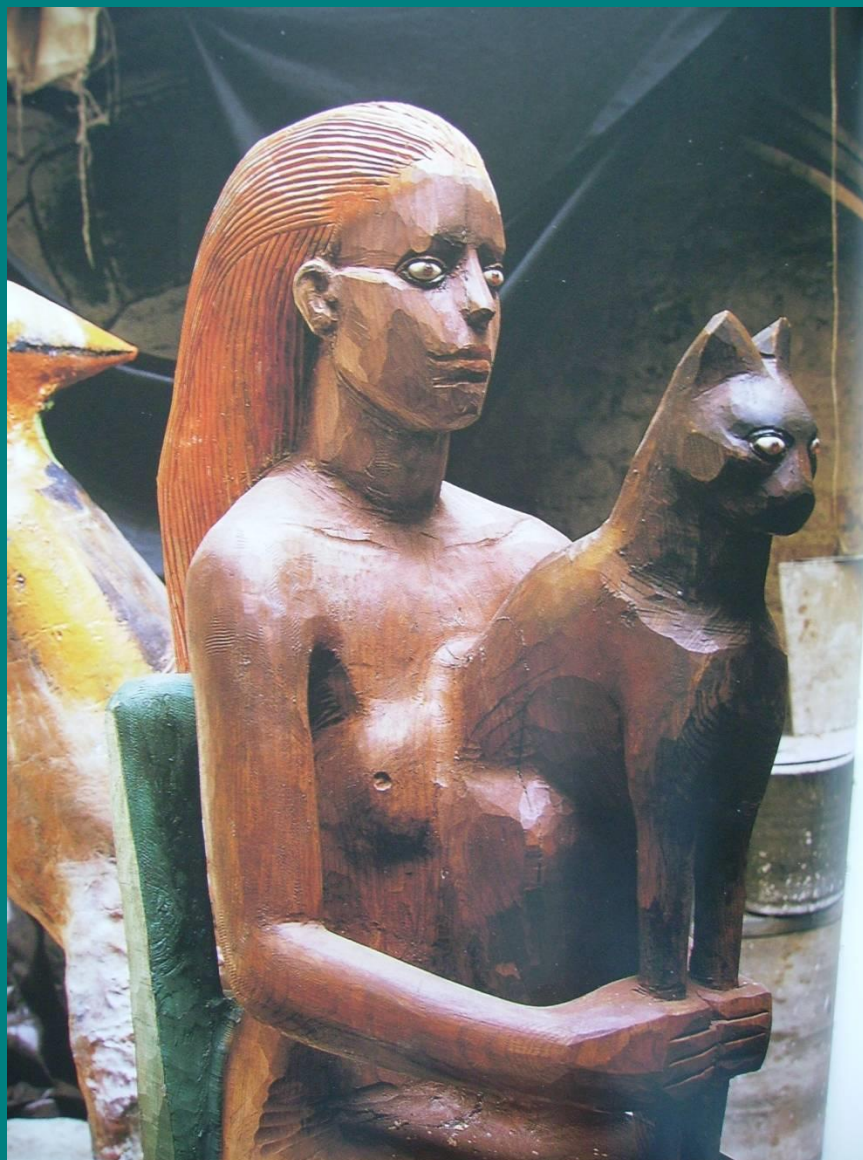

Michal Gabriel - Poutník

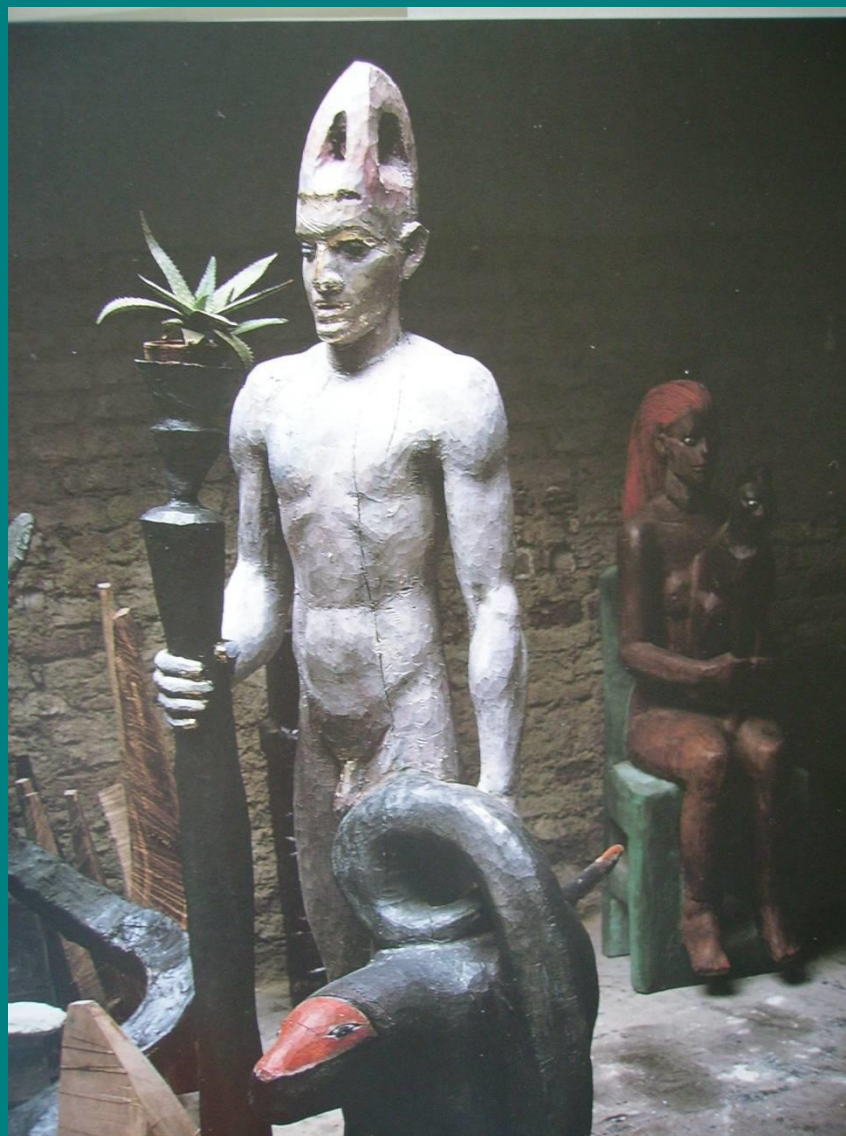

Michal Gabriel - Egypt'anka

Poutník, Egypt'anka

Otázky 1

- Prohlédněte si díla Michala Gabriela – Egypt'anka a Poutník
- Kterým obdobím se sochař inspiroval a proč?
- Jakými přívlastky byste sochy charakterizovali?
- Čím tyto sochy propojují minulost s přítomností?
- Součástí sochy Poutníka je nádoba na živou květinu. Je to tedy socha, nebo květináč? Je takovéto propojení pro postmodernu typické?

Odpovědi 1

- Egypt'anka i Poutník jsou sochy z autorova „egyptského období“, jejich inspirace egyptskými (a sumerskými) sochami je patrná na první pohled – strnulý postoj, nehybný výraz tváře, monumentalita, jednoduchost, nadčasovost
- Poutník je propojením sochy chodce, mýtického zvířete a hole, ukončené nádobou na květinu – majestátnost je lehce ironizována, není důležité, zda jde o sochu, či květináč
- Sochy jsou tajemné, skrývají příběh, který může být jak minulý, tak přítomný – obličej Egypt'anky se více podobá současné dívce, než hlavě Nefertiti

Keith Haring

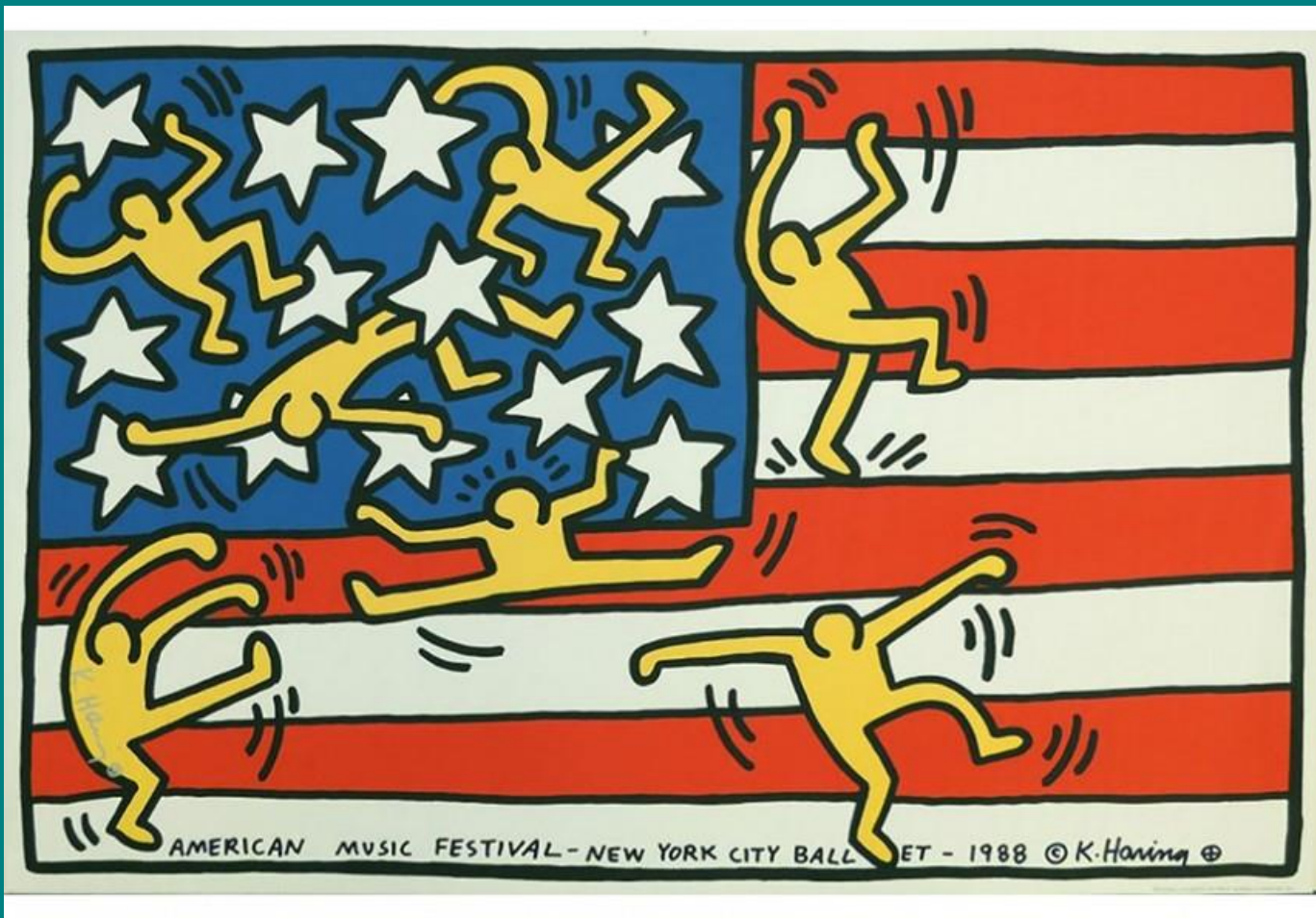
Otázky 2

- Prohlédněte si kresby Keitha Haringa
- Už jste podobné kresbičky někde viděli?
- Čím jsou typické? Jakými přívlastky byste je charakterizovali?
- Kde nacházel umělec inspiraci pro své dílo?
- Vymyslete každému obrázku název!

Keith Haring

Keith Haring

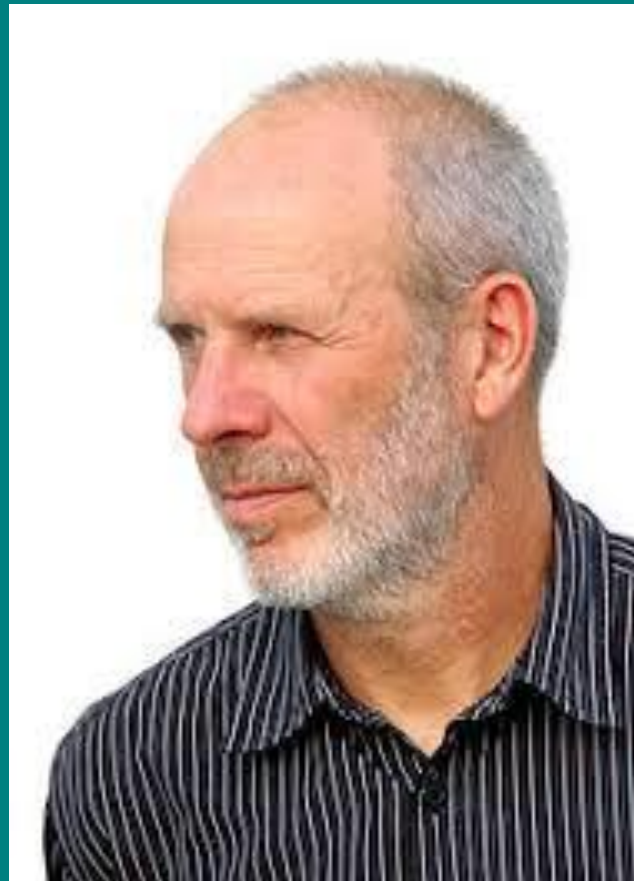
Keith Haring

Odpovědi 2

- kresby Keitha Heringa můžeme vidět nejen v galeriích, ale i na zdech domů, na známkách, na oblečení, na hrnečku, batohu, peněžence apod.
- veselé postavičky lidí, zvířat a rostlin působí naivně, hravě, optimisticky
- často jsou zachyceny v pohybu, při tanci, při hře
- často se objevuje symbol srdce
- typické jsou zářivé, veselé barvy a výrazná černá kontura – inspirace graffiti, street art
- Haring podlehl v mladém věku chorobě AIDS, ale jeho kresby šíří radost i po jeho smrti

Čestmír Suška

Čestmír Suška

Čestmír Suška

Čestmír Suška

Čestmír Suška

Odpovězte ano - ne

- 1. Moderní směry svým vyhraněným stylem připomínají značkové butiky renomovaných firem, zatímco postmoderní umění je jako obrovský obchodní dům, kde máte naprostou svobodu volby z pestré nabídky, nesvázané vkusem či diktátem poslední módy
ano - ne
- 2. Postmoderní umění si vypůjčuje z umění minulosti a minulé spojuje s přítomným
ano - ne
- 3. Postmoderní umění míchá žánry a styly, vysoké umění s kýčem, minulost s přítomností
ano - ne
- 4. Pro postmoderní umění je nejdůležitější pokrok, vize budoucnosti a vysoké ideály
ano - ne

Správné odpovědi

- ano – ano - ano - ne

Použitá literatura

- Frontisi, C. *Obrazové dějiny umění*. Praha: Knižní klub, 2005. 515 s. ISBN 80-242-1457-1
- Johnson, P. *Dějiny umění: Nový pohled*. Praha : Academia, 2006. 683 s. ISBN 80-200-1320-2
- Bláha, J. – Slavík, J. *Průvodce výtvarným uměním V*. Praha : Práce, 1997. 128 s. ISBN 80-208-0432-3

Zdroje

- <http://www.michal-gabriel.cz/pribeh.html>
- http://xman.idnes.cz/keith-haring-umrel-na-aids-09j-/xman-styl.aspx?c=A130408_121947_xman-styl_fro
- <http://art.ihned.cz/knihy/c1-59671970-keith-haring-deniky>